

Verslag Common Ground Board 3 juli 2026

1. Welkom, opening, mededelingen, vaststelling agenda

Naar aanleiding van besluit 33 wordt vastgesteld dat de huidige formulering ongewenst is omdat daarin wordt gesproken over een "mandaat van de regieorganisatie". De board constateert dat mandaat een juridische term betreft en dat deze formulering onbedoeld een juridische status suggereert. Besluit 33 wordt gewijzigd in: De board besluit dat de scope van de initiële basisset bestuurlijk wordt vastgesteld en dat de inhoudelijke invulling en doorontwikkeling onder de regieorganisatie zal vallen.

De actielijst wordt besproken en er wordt geconstateerd dat de acties 48, 54, 55 en 56 niet langer actueel zijn en uit de actielijst kunnen worden verwijderd.

Het Open Source artikel wordt besproken.

2. Stand van zaken en voortgang

De programmadirecteur presenteert de voortgang van het programma aan de hand van de actuele slides. De programmadirecteur licht toe dat nadrukkelijk wordt gewerkt aan het versterken van een betrouwbare regie binnen het Common Ground-ecosysteem. Binnen directie overleggen en richting de ALV wordt steeds nadrukkelijker gesproken over adoptie en transitie. Volgens de programmadirecteur gebeurt er inmiddels bij veel gemeenten al veel op dit vlak, maar verschillen de uitgangssituaties sterk. Daarom wordt gekeken naar manieren waarop gemeenten geholpen kunnen worden bij het opstellen van een eigen *roadmap*.

De boardleden benadrukken dat bestuur, dienstverlening en techniek niet als afzonderlijke trajecten benaderd moeten worden. Gemeenten hebben behoefte aan begeleiding waarbij deze perspectieven gezamenlijk worden opgepakt. Tijdens de bespreking ontstaat een gesprek over de vraag hoe de voortgang en resultaten zichtbaarder gemaakt kunnen worden voor gemeenten. Daarbij wordt bevestigd dat presentaties en sprintdemo's online gepubliceerd worden zodat breder inzicht ontstaat in de resultaten van het programma.

Demonstratieomgeving (live)

Er wordt een demonstratie verzorgd van de ontwikkelde klacht-afhandelingsfunctionaliteit. De demo wordt positief ontvangen. De board bespreekt hoe de ontwikkelde voorziening breder onder gemeenten bekendgemaakt kan worden. Daarbij wordt gewezen op de rol van VDP, bijeenkomsten, serviceblueprints en bestaande communicatiekanalen. Afgesproken wordt om de resultaten breder onder gemeenten en relevante netwerken te verspreiden. Strategische koers: reikwijdte regieorganisatie en scope van de voorziening

De board bespreekt de samenvatting van de gevoerde voorbereidende gesprekken zoals opgenomen in bijlage 4.6. De bijlage is opgesteld om de verschillende standpunten inzichtelijk te maken en de boardleden een gedeeld vertrekpunt voor de discussie te bieden. Verschillende leden geven aan het belangrijk te vinden dat duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de opbrengsten van voorbereidende gesprekken en formele standpuntbepaling door de Common Ground Board. Er wordt benadrukt dat de board uiteindelijk zelf richting geeft aan de besluitvorming.

Breed worden de volgende punten onderschreven:

- Voorkomen van verdere versnippering;
- Sturen op collectieve samenhang binnen het Common Ground stelsel;
- Het belang van een regieorganisatie
- Streven naar standaardisatie en harmonisatie;
- Behoud van bestuurlijke regie op de verdere ontwikkeling;

De discussie richt zich vervolgens op de vraag in hoeverre de technische inrichting van lagen 1 tot en met 3 voor alle gemeenten kan worden geharmoniseerd. Daarnaast is besproken dat er gemeenten zijn die behoefte hebben aan ontzorging over alle vijf de lagen. Daarbij is gekeken naar de bijdrage die de regieorganisatie kan leveren en in welke mate sprake kan zijn van collectivisering en eventuele verplichte componenten.

Er wordt benadrukt dat er eerst een gezamenlijk beeld moet worden vastgesteld voordat er vervolgstappen kunnen worden gezet. De board benadrukt dat het uitgangspunt blijft om zo ver mogelijk toe te groeien naar harmonisatie en standaardisatie, waarbij "één keer waar het kan, meervoudigheid waar het moet" als leidend principe wordt gehanteerd.

Er wordt stilgestaan bij de veranderkundige opgave.

Vanuit meerdere leden wordt aangegeven dat de grootste uitdaging niet technisch maar organisatorisch van aard is. Gemeenten moeten bestuurders, dienstverleners en informatieprofessionals gezamenlijk meenemen in de transitie naar Common Ground.

Er wordt benadrukt dat ondersteuning van gemeenten daarom niet alleen technisch moet zijn ingericht, maar ook veranderkundige begeleiding moet bevatten. De board onderschrijft het belang van duidelijke communicatie over de gewenste beweging, zonder te vervallen in technische detaildiscussies.

Vervolgens bespreekt de board de verschillende varianten voor de toekomstige regieorganisatie.

Breed wordt onderschreven dat de regieorganisatie ten minste verantwoordelijk moet zijn voor:

Kaderstelling;

Architectuur;

Standaardisatie;

Opdrachtgeverschap op de lagen 1 t/m 3 en een landingsplek op laag 0;

Samenhang binnen het stelsel.

Daarnaast wordt uitgebreid gesproken over de behoefte van gemeenten aan ondersteuning bij implementatie en adoptie.

De board bespreekt de verschillende ontwikkelvarianten voor de regieorganisatie.

Hoewel de precieze invulling nog nader moet worden uitgewerkt, ontstaat brede steun voor variant 3 als voorkeursrichting. Hierbij wordt uitgegaan van actieve regie op harmonisatie en ondersteuning van gemeenten, met een groeipad richting verdere collectivisering.

Besluit 34: De Common Ground Board kiest variant 3 als voorkeursrichting voor de verdere uitwerking van de regieorganisatie, inclusief een groeipad richting verdere collectivisering naar variant 4.

De board merkt daarbij op dat de uiteindelijke inrichting mede afhankelijk blijft van de uitkomsten van het onderzoek naar de overeenkomsten en verschillen binnen lagen 1 t/m 3.

3. Status en planning besluitvormingsroute ALV (sept) en BALV (dec)

De programmamanager licht de businesscase toe. De board bespreekt de financiële en bestuurlijke onderbouwing van de voorgestelde collectivisering, met bijzondere aandacht voor de uitlegbaarheid richting gemeenten en de G4. De Boardleden geven aan dat verdere verdieping nodig is om de financiële effecten en voordelen beter inzichtelijk te maken.

Toegelicht wordt dat de huidige businesscase is gebaseerd op een beperkt aantal casussen en nog niet alle potentiële effecten van verdere collectivisering omvat. Daarbij wordt aangegeven dat aanvullende voordelen verwacht worden wanneer dezelfde componenten breder worden ingezet binnen het gemeentelijke landschap, dus buiten het huidige focusgebied

‘dienstverleningsdomein’ van het landelijk programma.

De board constateert dat verdere uitwerking nodig is op onderwerpen zoals personele effecten, cloud- en licentiekosten, organisatieverandering, beheerlasten, maatschappelijke baten en verschillen tussen gemeentegroottes. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de veranderkundige impact binnen gemeenten en de wijze waarop de businesscase bestuurlijk gepositioneerd wordt. Een boardlid benadrukt dat de meerwaarde van Common Ground breder is dan alleen financiële besparing. Verbetering van dienstverlening, kwaliteit, digitale autonomie en maatschappelijke waarde moeten nadrukkelijk onderdeel blijven van het verhaal richting bestuurders. De board concludeert dat de businesscase nog verdere verdieping behoeft alvorens deze definitief kan worden vastgesteld. Daarbij moet nadrukkelijk aandacht worden besteed aan zowel de financiële als de maatschappelijke opbrengsten van de voorgestelde ontwikkeling.

De programmamanager licht de voorgestelde route richting de ALV toe. Daarbij wordt aangegeven dat zowel de inhoudelijke uitwerking als de financiële onderbouwing nog verdere uitwerking vragen. Door de planning van bestuurlijke gremia en commissies is de beschikbare voorbereidingstijd beperkt.

De board bespreekt verschillende mogelijkheden voor besluitvorming en spreekt de voorkeur uit voor een gefaseerde aanpak. Daarbij wordt eerst een inhoudelijke richting vastgesteld, gevolgd door een afzonderlijke financiële besluitvorming. Dit biedt gemeenten de mogelijkheid om zich eerst uit te spreken over de inhoudelijke koers voordat financiële besluiten worden genomen.

De board ondersteunt een tweestapsaanpak waarbij in september een inhoudelijk voorstel wordt voorgelegd en in december de financiële uitwerking en bekostiging ter besluitvorming wordt aangeboden. Daarbij wordt geadviseerd om één duidelijke voorkeursrichting uit te werken.

4. Governance-ontwikkelingen huidige programmasturing

De board bespreekt de verschillende varianten voor de inrichting van de toekomstige regieorganisatie. Daarbij wordt stilgestaan bij de rollen op het gebied van kaderstelling, opdrachtgeverschap, architectuur, implementatieondersteuning en verdere collectivisering. Boardleden onderschrijven het belang van een centrale regiefunctie die gemeenten ondersteunt bij de transitie naar Common Ground. Daarbij wordt benadrukt dat naast technische ondersteuning ook aandacht nodig is voor adoptie, verandermanagement en bestuurlijk draagvlak. Gemeenten verschillen in volwassenheid en tempo van aansluiten, waardoor ondersteuning essentieel wordt geacht. De board bespreekt de verschillende varianten voor de

regieorganisatie en de daarbij behorende rollen. Daarbij wordt onder meer gesproken over opdrachtgeverschap, ondersteuning van gemeenten, governance en de financiering van de organisatie. Vanuit de G4 wordt aandacht gevraagd voor de positie van de G4 binnen de governance en de financiële consequenties van de voorgestelde richting. De Board spreekt uit dat variant 3 de meest passende richting vormt voor de verdere ontwikkeling van de regieorganisatie. Deze variant biedt voldoende regie op harmonisatie en ondersteuning van gemeenten, terwijl tegelijkertijd ruimte blijft bestaan voor verdere groei richting collectivisering op de lagen 4 en 5.

Besluit 35: De Common Ground Board kiest variant 3 als voorkeursrichting voor de verdere uitwerking van de regieorganisatie, inclusief een groeipad richting verdere collectivisering.

5. Financieringsbehoefte nieuwe koplopers (Leiden, Alkmaar, VrijBRP, OWC, en andere volger-gemeenten)

De board bespreekt een verzoek om financiële ondersteuning voor verdere ontwikkeling van VrijBRP. Daarbij wordt geconcludeerd dat dit primair een investeringsvraagstuk betreft en niet past binnen de rol van het Common Ground-programma. Daarnaast wordt gewezen op het risico van marktverstoring wanneer individuele oplossingen vanuit programmamiddelen worden gefinancierd.

Besluit 36: De Common Ground Board ondersteunt geen financiering van VrijBRP vanuit Common Ground-programmamiddelen.

De board spreekt waardering uit voor de recente leveranciersbijeenkomst en de constructieve samenwerking met leveranciers en gemeenten. GBN-rapport
Het GBN-rapport wordt kort besproken. Afgesproken wordt vertrouwelijke informatie uitsluitend binnen de betrokken kring te delen en verdere communicatie hierover zorgvuldig af te stemmen.

8. Vooruitblik volgende vergadering

De board kijkt vooruit naar de volgende vergadering en spreekt uit dat daarin onder andere de businesscase, het financiële narratief, governance en mandaatvraagstukken en de zorgen van grotere gemeenten verder zullen worden verdiept.

9. Rondvraag, sluiting

Er worden geen aanvullende vragen gesteld. De voorzitter dankt alle aanwezigen voor de open en diepgaande gedachtewisseling en sluit de vergadering.

Bijlage 2 | Besluitenlijst

Nr	Besluit	Datum
1	Wanneer boardleden niet aanwezig kunnen zijn tijdens de boardvergadering kunnen zij hun input via de mail sturen. De input wordt dan behandeld tijdens de vergadering.	07-07-2023
2	Akkoord op het formaliseren van de eerste stap inrichting van de regieorganisatie in de vorm van een samenwerking van koplopergemeenten en VNG Realisatie, het rode blok in voorgaande afbeelding) aan de hand van vier use cases.	01-09-2023
3	De consultatieprocessen kunnen verder in werking worden gezet voor FSC en GGM.	22-09-2023
4	De stukken voor de board openbaar gemaakt tenzij daar een gegronde reden voor is.	22-09-2023
5	Akkoord met organiseren werkbezoek Denemarken	03-11-2023
6	Scope business case wordt niet beperkt tot focus 2024 generieke dienstverlening	01-12-2023
7	Akkoord met het starten van de uitvoering van Portfoliomanagement	01-12-2023
8	Decharge consultatieproces FSC, opnemen FSC in Common Ground portfolio en verklaren FSC als werkwijze binnen Common Ground landschap.	01-12-2023
9	De propositie wordt, inclusief benoemde wijzigingen, vastgesteld.	18-01-2024
10	Akkoord dat het GGM de afgesproken werkwijze wordt binnen het Common Ground landschap	18-01-2024
11	Akkoord met het verder brengen van de GGM-standaard binnen het Common Ground- portfolio	18-01-2024
12	Decharge verleent op het consultatie proces	18-01-2024
13	Akkoord met het uitgangspunt om FSC landelijk te standaardiseren met het advies 'pas toe of leg uit'.	15-03-2024
14	Akkoord dat FSC een gemeentelijke standaard is	15-03-2024
15	Akkoord met het agenderen van FSC bij de Taskforce Samen Organiseren en het College van Dienstverleningszaken	15-03-2024
16	Akkoord met FSC als Common Ground standaard	19-04-2024
17	Akkoord met het toetreden van 2 personen vanuit de VNG aan board (Bianca Rook en Martine Meijers)	19-04-2024
18	Het budget voor Q1 2025 wordt vastgesteld	20-12-2024
19	Het budget voor Q2 2025 wordt vastgesteld	21-03-2025
20	40% van de kosten van de programmadirecteur VNG, met een maximum van €62K, wordt voor 2025 uit het programmabudget betaald.	21-03-2025
21	Akkoord op programmaplan 2025	16-05-2025
22	Akkoord (muv Dennis) op financiering G4	16-05-2025
23	Decharge verleent op de pilot regieorganisatie	24-10-2025
24	De board is akkoord met het door het programma opgestelde voorstel als reactie op het financieringsverzoek van de G4.	12-12-2025
25	De basisset wordt vastgesteld door het bestuur zodat de ALV niet op detailniveau hoeft te besluiten en de governance zuiver blijft.	06-03-2026

26	De consultatie vindt eerst plaats waarna de stukken via de board langs de betrokken gremia worden geleid zodat beslissingen voldoende draagvlak hebben.	06-03-2026
27	De board brengt een duidelijke focus aan en bewaakt dat er geen activiteiten worden opgepakt die niet passen binnen de afspraken met NDS.	06-03-2026
28	De board adviseert om in de opdrachtgeving van de regieorganisatie een vertegenwoordiger vanuit het CIO-Beraad op te laten treden namens alle gemeenten zodat de behoeftes van de volledige gemeentelijke groep worden meegenomen.	06-03-2026
29	Het advies aan het bestuur is om de ontwikkeling vooral via herprioritering te financieren en alleen wanneer noodzakelijk, dat dan één derde van de benodigde bekostiging als ophoging van het GGU wordt voorgesteld aan het bestuur.	06-03-2026
30	De stukken volgen de route consultatie, de documenten komen daarna nogmaals naar board en kunnen daarna door voor de uiteindelijke besluit breed gedragen is.	06-03-2026
31	De kern van de verantwoording 2025 wordt verwerkt in een (leesbare) bestuurlijke samenvatting in de aanbiedingsbrief bij de ALV-voorstellen.	17-04-2026
32	De procesmatige kant van het vaststellen van de basisset wordt onderdeel van de besluitvorming in de ALV.	17-04-2026
33	De board besluit dat de scope van de initiële basisset bestuurlijk wordt vastgesteld en dat de inhoudelijke invulling en doorontwikkeling onder de regieorganisatie zal vallen.	03-07-2026
34	De board kiest variant 3 als voorkeursrichting voor de verdere uitwerking van de regieorganisatie, inclusief een groeipad richting verdere collectivisering naar variant 4.	03-07-2026
35	De board kiest variant 3 als voorkeursrichting voor de verdere uitwerking van de regieorganisatie, inclusief een groeipad richting verdere collectivisering.	03-07-2026
36	De board ondersteunt geen financiering van VrijBRP vanuit Common Ground-programmamiddelen	03-07-2026

